

RDA o el llarg viatge del catàleg a l'edat digital¹

Barbara B. Tillett

L'article es va publicar originalment a "Italian Journal of Library and Information Science", J LIS.it, vol. 7, núm. 2 (maggio 2016), p. 286-302: <http://dx.doi.org/10.4403/jlis.it-11643>

Barbara B. Tillett està jubilada. Va ser Presidenta de la Divisió de Política i Estàndards en la Library of Congress durant prop de 19 anys abans de la seva jubilació el desembre de 2012

La traducció catalana ha estat feta, amb permís de l'autora, per la Dra. Montserrat Garcia Alsina, professora dels Estudis de Ciències de la Informació i la Comunicació de la Universitat Oberta de Catalunya.

RESUM

Les RDA es van crear en resposta a les queixes sobre les Regles Angloamericanes de Catalogació, en especial com a crida a un estàndard més internacional, de contingut basat en principis que prenguéssin la perspectiva dels models conceptuals de FRBR (*Functional Requirements for Bibliographic Records*) i FRAD (*Functional Requirements for Authority Data*). El procés passat i encara en desenvolupament per a la millora contínua de les RDA es porta a través del *Joint Steering Committee for RDA Steering Committee* (conegut com RSC, però recentment reanomenat *RDA Steering Committee - RSC*) per fer les RDA fins i tot més internacionals i basades en principis.

PARAULES CLAU

Recursos, Descripció i Accés (RDA), Junta Directiva de RDA, Codis de catalogació.

¹ Aquest article està basat en diverses presentacions de la Dra. Tillett realitzades a Taiwan, Xina, Malàisia, Nova Zelanda, Hawaii, Filipines, Turquia i Japó durant 2012-13. Una versió prèvia d'aquest article s'havia publicat com a: "The International Development of RDA: Resource Description and Access." *Alexandria*, v.24, nº 2 (2013), p. 1-10.

ANTECEDENTS

Actualment al món existeixen diversos codis de catalogació, i el més àmpliament usat al llarg del món abans d'aquest segle ha estat les Normes Angloamericanes de Catalogació (*Anglo-American Cataloguing Rules*), segona edició o AACR2. Malgrat aquest ampli ús, durant els anys 90, va haver-hi moltes queixes dels usuaris de tot el món sobre com d'impossibles eren les AACR2 després de totes les correccions i actualitzacions.

Les queixes es feien durant els congressos, s'enviaven a llistes de distribució, i es manifestaven per correu al *Joint Steering Committee for Revision of the Anglo-American Cataloguing Rules* (JSC). Tots nosaltres en el JSC vam sentir i també coincidir que les AACR2 s'estaven convertint en massa complexes; que no tenien una estructura lògica, que barrejaven termes de contingut i suport físic; i que es perdien relacions jeràrquiques i d'altres relacions importants per a les coses que cataloguem. Això era comprensible perquè les AACR2 es van escriure abans d'Internet, i abans que s'acordessin els models conceptuals i els principis internacionals de catalogació de la IFLA. El *Joint Steering Committee*, que era el responsable de les regles, també va rebre peticions de totes les parts del món per eliminar els biaixos anglo-americanos, de manera que es poguessin usar més globalment. Per tant, tots els que estàvem llavors al JSC vam decidir que ja era el moment de fer alguna cosa respecte a aquelles queixes.

Més exactament, a la fi dels anys 90 el JSC va decidir intentar activament fer canvis per al futur de les Regles Anglo-Americanes de Catalogació. Ens vam adonar que tots els canvis al nostre entorn amb la World Wide Web i l'increment de l'accés a Internet, així com també el desenvolupament de models conceptuals ens donaven un nou camí per mirar el nostre entorn, i també ens donava noves oportunitats per millorar com cataloguem i com lliurem la informació bibliogràfica als usuaris. El 1997 el JSC va celebrar la Conferència Internacional sobre Principis i Desenvolupament Futur de les AACR a Toronto, Canadà. Convidàrem a experts procedents de tot el món per compartir el desenvolupament d'un pla d'acció per al futur de les AACR.

Algunes recomanacions sorgides en aquesta reunió van guiar el pensament cap a noves direccions, com per exemple la voluntat de documentar els principis bàsics que sustenten les regles, i les exploracions pel què fa alcontingut versus el suport físic. Algunes recomanacions d'aquesta conferència es van implementar ràpidament, com els nous punts de vista sobre serialitat – amb recursos continus i harmonització d'estàndards de catalogació de sèries entre les comunitats d'ISBD, ISSN i AACR. Altres recomanacions d'aquesta conferència són ara nous objectius de les RDA, com per exemple una major internacionalització de les regles per expandir el seu ús a tot el món com a estàndard de contingut per a dades bibliogràfiques i d'autoritats.

AACR3 ES CONVERTEIX EN RDA

L'any 2002 el treball va començar amb la revisió d'un esborrany de les AACR2, després anomenades AACR3. No obstant això, a l'abril de 2005, el pla havia canviat. Van aparèixer reaccions a l'esborrany inicial d'AACR3 per part d'editors de regles de tot el món i de les biblioteques nacionals i altres organitzacions, incloent el grup alemany d'experts per les RAK (*Regeln für die alphabetische Katalogisierung*) i la *Deutsche Bibliothek* (ara *Deutsche Nationalbibliothek*), biblioteques nacionals d'Espanya, Dinamarca, Suècia, Noruega, Sud-àfrica, i altres. Aquests comentaris internacionals realment van ajudar a millorar les instruccions. El JSC va quedar molt agraït del temps i de l'esforç que cadascú havia dedicat al procés. Els comentaris plantejaven preocupacions sobretot per la necessitat de moure's cap a una línia més propera al model FRBR i per construir un conjunt d'elements. El món d'Internet i les visions de la Web Semàntica de Tim Berners-Lee havien començat a agafar embranzida de manera real, i va quedar clar que catalogar de la manera com havíem fet sempre no duraria gaire més temps. No podíem continuar produint "registres" en format MARC en sistemes que no es podien parlar amb la resta de la comunitat de la informació – havíem de planificar per al futur per assegurar que les biblioteques continuessin sent una part vital d'aquesta comunitat més àmplia. Necessitàvem planificar per a entorns de dades enllaçades i més enllà.

Per tant, es desenvolupà una nova estructura i un nou pla, i es va canviar el nom a Recursos, Descripció i Accés (*Resource Description and Access*) per emfatitzar les dues

importants tasques de descripció i accés. Important des de la perspectiva mundial, el JSC va eliminar l'èmfasi anglo-americà per donar una visió més internacional. El JSC també va canviar el seu nom a *Joint Steering Committee for Development of RDA* (encara JSC).

INFLUÈNCIES DE L'IFLA

Les RDA es basen en dos models conceptuals internacionals: els Requisits funcionals dels registres bibliogràfics (*Functional Requirements for Bibliographic Records*) (FRBR, 1998) i els Requisits funcionals de les dades d'autoritat (*Functional Requirements for Authority Data*) (FRAD, 2009), desenvolupats per grups de treball de la *International Federation of Library Association and Institutions* (IFLA) amb contribucions i revisions de tot el món. Els FRBR reforcen els objectius dels catàlegs i la importància de les relacions. Això ajuda els usuaris a realitzar tasques bàsiques respecte al catàleg – facilitant que la gent trobi, identifiqui, seleccioni i obtingui la informació que desitgen. Aquestes són conegudes com les tasques d'usuari FRBR.

Els FRBR també ens ofereixen una estructura per acomplir aquestes tasques d'usuari bàsiques. Això inclou un model entitat-relació –un model conceptual de com funciona l'univers bibliogràfic– identificant tots els elements d'aquest univers i com es relacionen. Això ens facilita agrupar les obres que comparteixen el mateix contingut artístic i intel·lectual, oferint-nos una nova manera de mirar el nostre univers bibliogràfic. Com va dir Graciela Spedalieri d'Argentina durant la formació d'FRBR a Llatinoamèrica, això és com posar-se unes ulleres noves per veure l'univers d'una manera nova. Això inclou també el conjunt d'elements de dades o atributs que són obligatoris per a un registre bibliogràfic a nivell nacional. Aquests elements en FRBR es traslladen directament a RDA com a elements bàsics per la descripció bibliogràfica i l'accés.

Un tercer model per a les dades d'autoritat de matèria (FRSAD, 2010) va ser publicat per l'IFLA amb un resum fins i tot més generalitzat, un model conceptual que bàsicament manifestava el que era obvi: les obres tenen matèria. Això està reconegut a les RDA, però el model FRSAD que afegeix “thema” i “nomen” no ofereix més components estructurals o organitzatius per incorporar a les RDA més enllà d'allò que ja estava als FRBR. El desenvolupament continua amb un model conceptual consolidat, anomenat provisionalment *FRBR-Library Reference Model* (FRBR-LRM), que està sent estretament observat per aquells que mantenen les RDA.

Una altra activitat IFLA a nivell mundial, duta a terme del 2003 al 2008, va concloure amb la Declaració internacional de principis de catalogació (*Statement of International Cataloguing Principles – ICP*) (IFLA, 2009), reemplaçant els “Principis de París” de 1961 (IFLA, 1971). El JSC i l'editor de les RDA, Tom Delsey, van treballar amb els esborranys de FRAD i ICP mentre es desenvolupaven les RDA. A partir dels models conceptuals de FRBR i FRAD, les RDA prenen les entitats, identificant atributs per a cada entitat –incloent els elements “bàsics”, les relacions i les tasques dels usuaris. Dels ICP, les RDA obtenen principis bàsics com el principi de representació –emprat per a la transcripció de les dades– i el principi de conveniència de l'usuari, per fer les descripcions i notes comprensibles per als nostres usuaris. L'usuari està en primer lloc i s'hauria de tenir sempre en ment quan se subministren les descripcions bibliogràfiques i els punts d'accés. Les RDA combinen el model conceptual FRBR amb els principis de catalogació per donar-nos els fonaments intel·lectuals amb la finalitat que els catalogadors basin les seves decisions i que es millorin els sistemes en el futur.

COL·LABORACIONS

El *Joint Steering Committee for the Development of RDA* va posar especial atenció als desenvolupaments de l'IFLA així com també a diverses comunitats de metadades, i va iniciar col·laboracions amb la comunitat internacional d'editors que estava desenvolupant el seu propi conjunt de metadades, anomenat ONIX. Vam desenvolupar conjuntament vocabularis controlats per a tipus de suport, tipus de contingut i tipus de suport físic, l'anomenat *RDA/ONIX Framework*.

El 2007, “representants del JSC” (Tom Delsey, Gordon Dunsire, i Barbara Tillett) es van reunir a la *British Library* amb els principals representants de la *Dublin Core Metadata Initiative*

(DCMI), d'IEEE/LOM, i de comunitats de la web semàntica i van acordar examinar l'encaix entre les RDA i altres models de metadades. Junts vam crear un registre inicial per als elements RDA i els termes controlats, lliurement disponibles a la Web (OMR, 2009-15). El 2012 hi va haver una reunió de seguiment a Londres per continuar els esforços inicials conjunts del DCMI i el JSC amb l'objectiu de continuar desenvolupant un perfil d'aplicació i un esquema per les RDA. El *Committee of Principals*, que supervisa el *Joint Steering Committee* i els fons per al desenvolupament de les RDA, també va crear un Comitè Tècnic per assessorar en el desenvolupament de l'esquema i el perfil d'aplicació i altres temes tècnics relacionats amb el desenvolupament continuat de les RDA. La primera reunió va ser el febrer de 2013 a Londres. El 2014 el *JSC Technical Working Group* i el *RDA Toolkit Technical Committee* van reemplaçar el *Committee of Principals Technical Committee*. El *JSC Technical Working Group* se centra en aspectes interns de les RDA, i l'*RDA Development Team* (conegut anteriorment com *RDA Toolkit Technical Committee*) se centra en aplicacions, dades enllaçades i altres aspectes externs.

El 2008 el JSC va començar a participar en un esforç conjunt per determinar quines revisions es necessiten per adaptar la codificació de les RDA a MARC 21. L' *RDA/MARC Working Group* va presentar propostes al MARBI, el comitè dins de l'*American Library Association* que va supervisar els canvis al format MARC. Aquells canvis de MARC es van implementar en sistemes integrats de gestió de biblioteques locals tal com es feia regularment amb altres actualitzacions de MARC. No obstant això, queda clar que MARC és una limitació per aconseguir els objectius que les RDA siguin més usables dins l'entorn de la web semàntica i les dades enllaçades, per la qual cosa és encoratjador que s'estigui treballant, liderats per la *Library of Congress* mitjançant la seva *Bibliographic Framework Initiative*, per trobar un pla de transició més enllà de MARC.

A més de les col·laboracions amb altres comunitats de metadades, el JSC també va començar un procés per col·laborar amb els bibliotecaris, catalogadors i arxivers de tot el món per desenvolupar propostes perquè les RDA avancessin cap a regles més basades en principis. Aquest procés encara continua. Per exemple, el treball amb les associacions de biblioteques de música als Estats Units i Canadà amb la *Library of Congress* i parts interessades a Alemanya (ara ampliada a la representació d'EURIG –l'*European RDA Interest Group*) està encara en desenvolupament amb molt treball per fer. Un grup de treball anomenat *RDA Music Working Group* actualment està coordinant aquest treball.

Les col·laboracions també es van produir en les àrees de legislació, obres religioses, llibres i materials rars, entre d'altres. De fet, amb totes aquestes consultes i col·laboracions, el JSC va concloure que no podíem discutir alguns temes amb temps suficient per al primer llançament de les RDA, per això molts temes es van ajornar per tal de continuar-los en debats que ara estan en curs, especialment a través de diversos grups de treball que reporten al *Steering Committee*.²

Vull assenyalar que les que s'han anomenat coses "absents" de les RDA (les que estan encara en desenvolupament) tampoc estaven a les AACR2. El JSC sentia queixes sobre que hauríem de quedar-nos amb les AACR2 fins que les RDA estiguessin "fetes", però fins i tot amb els capítols "perduts" o els "de substitució", les RDA tenen més que les AACR2 havien tingut mai (per exemple, molt del que hi ha al capítol 3 de les RDA sobre atributs per a suports moderns, el capítol 4 sobre adquisició i accés d'informació, les instruccions de control d'autoritat i les relacions). El capítol 23 sobre relacions de matèries es va afegir el 2015. El desenvolupament de les RDA ha estat un procés realment obert, els tipus de col·laboracions i de revisions d'esborranys no tenen precedents en anteriors desenvolupaments de normatives de catalogació. Aquesta actitud receptiva té els seus aspectes positius (diversitat d'entrades) i aspectes negatius (premsa negativa, confusions basades en esborranys obsolets, etc.).

TRANSICIONS

Així com les AACR2 van proporcionar una transició del catàleg de fitxes al catàleg en línia, el mateix passa amb les RDA. Tindrem una transició o període "pont" durant uns quants

² Vegeu la llista completa dels Grups de Treball de l'RSC i els seus termes de referència a <http://www.rda-rsc.org/workinggroups>.

anys a mesura que passem de les pràctiques i formats i sistemes actuals a la pròxima generació de sistemes.

Les instruccions de les RDA continuaran evolucionant. Les RDA s'estan actualitzant de forma més ràpida i dinàmica que les AACR2, com explicaré més endavant. Encara que el 2015 el JSC es va reanomenar *RDA Steering Committee* (RSC), aquest continua esperant suggeriments de millores que estiguin més basats en principis i més en línia amb FRBR i FRAD. Encara hi ha molta feina a fer, i el RSC espera la vostra ajuda.

OBJECTIUS DE LES RDA

Inicialment el *Joint Steering Committee* va establir com a objectiu que les RDA havien de ser “un nou estàndard per a la descripció i accés dels recursos, dissenyat per al món digital”. En altres paraules, les RDA són una eina basada en la Web que ha estat optimitzada per ser utilitzada com un producte en línia. Això era un objectiu per a la nova normativa. Continua el treball per assolir aquell objectiu de ser una eina efectiva basada en la Web, mitjançant el feedback dels usuaris cap als editors de l'RDA Toolkit.

Uns altres objectius per les RDA es van identificar a l’*“Strategic Plan for RDA, 2005-2009”* publicat a la web del JSC (ara arxivat). Les RDA havien de ser:

- una eina que s'adreça a la catalogació de tot tipus de contingut i suports (el JSC gairebé va assolir tot aquest objectiu, però encara hi ha treball en curs amb comunitats especials, especialment per a imatges en moviment, arxius i recursos de museu), i
- una eina que dona com a resultat registres que estan destinats a ser utilitzats a l'entorn digital –mitjançant Internet, els OPAC Web, etc.– i més recentment per fer les descripcions útils a l'entorn de les dades enllaçades de la web semàntica. Es preveu que els registres creats usant el conjunt de metadades de les RDA siguin adaptables fàcilment a les estructures de dades recentment emergents.

Hi ha altres objectius específics manifestats per les RDA al Pla Estratègic i enteses pel JSC com a objectius de treball que es poden resumir de la següent manera:

- Assegurar que les instruccions són fàcils d'usar i interpretar.
- Fomentar-ne l'ús més enllà de les comunitats bibliotecàries.
- Ser compatible amb altres estàndards similars.
- Tenir una estructura lògica basada en principis acordats internacionalment.
- Separar les dades de contingut i les dels suports.
- Aportar més exemples.

Molts d'aquests objectius s'han complert però és evident que l'RSC encara no els ha aconseguit tots. Alguns dels que s'han assolit són aquells referents a l'increment de la capacitat de comprensió del text i al subministrament de més exemples. Després del test de les RDA als Estats Units durant els anys 2010-2011, es van iniciar treballs que es van completar el 2013 per tornar a escriure les instruccions per tal que fossin més fàcilment comprensibles. A més, es continuen afegint molts més exemples a través de l'*RDA Examples Editor*. L'RSC continua avançant i espera propostes de millores.

INTERNACIONALITZACIÓ

L'objectiu de la internacionalització està manifestat al punt 0.11 de les instruccions de les RDA, la qual cosa reforça que “les RDA estan dissenyades per al seu ús en un context internacional”. Encara que inicialment les RDA estan escrites en anglès i els vocabularis estan en anglès, el disseny es fa de tal manera que les RDA es poden adaptar fàcilment a altres contextos de llengües –no solament la traducció de les instruccions, conjunt d'elements i vocabularis, sinó també les frases estàndards com a “lloc de publicació no identificat”. La intenció era eliminar la instrucció de les AACR2 del tipus “donar en anglès”. Tals enunciats s'han eliminat, i generalment s'han substituït amb una instrucció per donar les dades seguint l'idioma, l'escriptura, el calendari, etc. preferit per les agències que creen les dades. Hi ha més de 60 d'aquestes instruccions de les RDA – una evidència més de la internacionalització.

Les RDA mateixes estan disponibles en múltiples llengües, amb traduccions a l'alemany i al francès disponibles des de 2013, a l'espanyol i al finès el 2015, i al xinès i a l'italià en curs. Els següents textos en portuguès, croat, japonès, àrab i altres idiomes.

Com s'ha indicat abans, els conjunts d'elements i els vocabularis de valor de les RDA estan disponibles a través de l'*Open Metadata Registry* (OMR) anticipant-se als usos futurs en l'entorn internacional de les dades enllaçades. Aquest registre proporciona termes i les seves definicions amb un URI (*Universal Resource Identifier*) de manera que les traduccions d'aquests termes es poden enllaçar i es poden mostrar en l'idioma preferit. Això demostra més feina cap a la internacionalització.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA PER DONAR SUPORT A LES RDA

Hi ha un *Committee of Principals* (CoP), ara reanomenat *RDA Board* des del novembre de 2015, que actualment són els directors o els seus representants de la *British Library*, la *Library of Congress*, la *Library and Archives Canada*, la *National Library of Australia*, i la *Deutsche Nationalbibliothek*, i els directors de les respectives associacions professionals de bibliotecaris, és a dir, l'*American Library Association*, la *Canadian Library Association*, i el *Chartered Institute of Library and Information Professionals* (CILIP). S'espera que la composició d'aquest grup canviï amb una nova estructura de govern entre el 2015 i el 2019.

També hi ha el grup d'editors que gestionen els fons (els diners generats per les vendes de les instruccions de catalogació que financien el manteniment i desenvolupament de les instruccions). Els co-editors són l'*American Library Association*, la *Canadian Library Association*, i el CILIP al Regne Unit.

A més, hi ha el *Joint Steering Committee* (JSC), des del novembre de 2015 reanomenat *RDA Steering Committee* (RSC), format per la presidència, la secretaria, l'editor d'exemples, i els actuals representants de les organitzacions que el componen. Actualment, els membres són: Gordon Dunsire, *RSC Chair*; Judy Kuhagen, *RSC Secretary*; Kate James, *RDA Examples Editor*; i els representants: Kathy Glennan de l'*American Library Association*; Ebe Kartus de l'*Australian Committee on Cataloguing*; William Leonard del *Canadian Committee on Cataloguing*; Christine Frodl de la *Deutsche Nationalbibliothek* (representant dels països de parla alemanya); David Reser de la *Library of Congress*; i Alan Danskin de Regne Unit (*British Library/CILIP*). Altres canvis a la composició de l'RSC continuaran fins el 2019 reflectint el camí cap a una representació regional per l'RSC. Les regions seran: Àfrica, Àsia, Europa, Llatinoamèrica i el Carib, Amèrica del Nord i Oceania.

Segons Caroline Brazier, antiga representant de la *British Library* al *Committee of Principals*, la incorporació del representant de la DNB al JSC va suposar el reconeixement de l'important compromís amb les RDA fet per la DNB, que va incloure la preparació de la traducció a l'alemany. La DNB també va implementar les RDA, qüestió que era un dels criteris que el CoP tenia en compte per considerar nous membres. El novembre de 2015 el canvi tant de l'*RDA Board* com de l'RSC per passar a un enfocament de representació regional suposarà nous reptes i oportunitats cap a una perspectiva veritablement global.

ACTIVITATS DE L'STEERING COMMITTEE

La responsabilitat principal de l'*Steering Committee* (ara l'RSC) és desenvolupar i mantenir el contingut de les RDA. Això inclou les instruccions i exemples en RDA, però també mapar els formats MARC. Al lloc web de la IFLA (www.ifla.org) hi ha un enllaç a les RDA per a l'alineació amb les ISBD. L'RSC també és responsable de desenvolupar i mantenir el conjunt d'elements RDA i els diversos vocabularis de valor, incloent les llistes de tipus de contingut, tipus de suports físics, etc.

La majoria dels membres del JSC estaven activament involucrats en la formació – impartint tallers i seminaris sobre les RDA al voltant del món. Per exemple, durant el 2012 i el 2013, jo vaig impartir tallers i seminaris sobre les RDA a Taiwan, Malàisia, Xina, Nova Zelanda, Iran (via web), Hawaii, Itàlia i Filipines, Turquia i Japó. Altres col·legues van proporcionar formació a Llatinoamèrica, Israel, Croàcia, entre d'altres països. També vam oferir presentacions generals i vam mantenir contacte amb biblioteques nacionals i editors de

normativa de tot el món, per exemple mitjançant reunions amb l'*European RDA Interest Group* (EURIG).

L'RSC continua les col·laboracions amb diverses comunitats, com per exemple els editors per a l'actualització de l'RDA/ONIX Framework, i continua treballant amb l'*International Standard Serial Number* (ISSN) així com també l'*International Standard Bibliographic Data* (ISBD) i els *FRBR Review Groups* de l'IFLA, per assegurar la interoperabilitat dels nostres estàndards. Com s'ha assenyalat abans, hi ha un treball actiu amb la comunitat de bibliotecaris de música i debats renovats amb bibliotecaris de dret i amb les comunitats de llibres rars i arxius.

L'RSC també manté una web que conté notícies i anuncis, les últimes propostes i documents de discussió, la llista dels membres amb la informació de contacte, entre molts altres continguts més, incloent enllaços al lloc web arxivat del JSC amb les diverses presentacions, documents de treball, i documents d'arxiu.³ L'RSC està obert a rebre suggeriments i ajuda de tot el món per contribuir a millorar les RDA i fer que les instruccions estiguin més basades en principis.

En el passat vèiem la catalogació principalment com la construcció de descripcions bibliogràfiques amb seqüències d'encapçalaments per a l'accés, que eren usades en catàlegs de fitxes i en pantalles lineals als OPAC. Amb les RDA l'enfocament ha canviat cap a la descripció dels recursos –generant el conjunt de característiques identificatives i relacions que són importants per complir les tasques dels usuaris dels FRBR –trobar, identificar, seleccionar, obtenir; tot seguint els Principis Internacionals de Catalogació.

Tot i l'evolució de les RDA van enfocar diverses àrees on les AACR2 tenien les anomenades 'case law rules', és a dir, més aviat basades en situacions que en principis. Com he indicat abans, no va haver-hi temps per consultar les diferents comunitats com era adequat abans que es publicés la primera versió de les RDA, per la qual cosa algunes regles d'AACR2 es van tirar endavant com a instruccions RDA –però ara el treball continua especialment per a la música i la legislació, amb alguns treballs per a la religió els darrers anys.

Des de la publicació de l'*RDA Toolkit* el juny de 2010, s'han realitzat moltes correccions i millores –així que s'ha de ser caut amb l'ús de les guies de les RDA publicades abans del 2012. Per exemple, l'actualització de l'abril de 2012 va incloure 175 canvis "*Fast Track*", 48 addicions al Glossari i revisions, 17 propostes de la reunió a Glasgow del JSC, el 2011, i la reelaboració dels capítols 6, 9-11 de les RDA (JSC-RDA, 2012). El novembre de 2012 a la reunió del JSC a Chicago, es van considerar 54 propostes i tres documents de discussió, amb 43 propostes acordades que havien sortit el 2013. En comparació, a la reunió d'Edimburg el 2015, va haver-hi 39 propostes formals i documents de discussió i al voltant de la meitat de les propostes comportaran canvis a les RDA el 2016. Continuen havent-hi canvis significatius.

L'objectiu de l'RSC per les RDA és ajudar a construir metadades ben formades que descriguin recursos mitjançant la perspectiva de diverses entitats i relacions d'FRBR. El procés per fer canvis a les RDA està seguint un procés de proposta formal a través dels representants de l'*RDA Steering Committee* per cada component. Per als components encara sense representació formal a l'RSC, els suggeriments s'han d'enviar a l'*RSC Chair*. Gordon Dunsire és el President de l'RSC des del 2014.

L'RSC vol continuar tenint una reunió presencial anual. En aquestes reunions es discuteixen les propostes i les respostes dels components a les propostes per aconseguir acords. Els observadors poden assistir a les reunions, mentre l'espai ho permeti.

A més de nou contingut, les principals correccions de les instruccions de les RDA es presenten com a propostes a l'*RDA Steering Committee*. Les correccions als exemples ara van a l'*RDA Examples Editor*, que les lliura per a la nova publicació de les properes RDA. No obstant això, es poden fer correccions senzilles d'errors, com ara errors tipogràfics, o bé immediatament per a la propera publicació (ara quatre cops l'any) o mitjançant un procés de "*Fast Track*" on l'RSC usa *GoogleDocs* per comentar els canvis. Els canvis de *Fast Track* aprovats passen a la següent publicació de l'*RDA Toolkit* i altres canvis es poden debatre durant audioconferències per resoldre'ls o assignar-los als components a fi de preparar una proposta formal.

A més, qualsevol persona que trobi errors al mateix *RDA Toolkit*, o qualsevol amb preguntes sobre l'*RDA Toolkit* o les seves funcionalitats pot usar l'aplicació de suport en línia per parlar amb l'*ALA Publishing*. Hi ha un botó de "suport" (la icona "i" d'informació) al mateix

³ Consulteu <http://www.rda.rse.org>

RDA Toolkit per lliurar correccions als errors o per fer comentaris o preguntes sobre l'*RDA Toolkit* i la seva funcionalitat. Aquests suggeriments van a *ALA Publishing* mitjançant aquest enllaç directe dins de l'*RDA Toolkit* en línia. El Toolkit està seguint el model de tot el programari que es troba actualment al mercat mitjançant la publicació de millores que li permeten mantenir-se com una eina viable amb la ràpida millora de la seva funcionalitat en resposta a les necessitats dels usuaris.

Quan les RDA es van publicar per primera vegada i durant força anys després de la seva publicació, la *Library of Congress* va oferir un servei de preguntes sobre el contingut de les RDA i com a suport pels usuaris de les RDA a tot el món, a LChelp4rda@loc.gov. La *Library of Congress Policy and Standards Decision* continua responnent les preguntes generals al seu lloc web: policy@loc.gov. Pot ser que apareguin serveis similars que estiguin basats en l'idioma, però encara no s'ha debatut. Per a d'altres preguntes, suggeriments o comentaris, tothom pot escriure a l'*RSC Chair* a RSCChair@rdatoolkit.org.

CONCLUSIONS

Les RDA es van desenvolupar per participants internacionals amb feedback als esborranys procedents de tot el món, fet que va ajudar a millorar els resultats en gran mesura, i els treballs estan encara en marxa. L'RSC espera aportacions així com també comentaris a les propostes de tot arreu. Es volen assegurar que les RDA continuïn evolucionant per descriure tot tipus d'entitats i relacions en l'univers bibliogràfic per respondre a les necessitats dels usuaris de tot el món.

Tothom pot ser part de la millora contínua d'aquest nou codi de catalogació, especialment a mesura que es guanyi experiència utilitzant-lo. Els bibliotecaris també poden ajudar als seus proveïdors de programari per fer que els seus sistemes evolucionin per ajudar a fer millor el seu treball, i molt important, per ajudar a què els nostres usuaris tinguin un millor accés als abundants recursos que els hi hem d'oferir.

BIBLIOGRAFIA

1. FRAD (2009) International Federation of Library Associations and Institutions. *Functional requirements for authority data: A conceptual model*. München: K.G. Saur, 2009.
2. FRBR (1998) International Federation of Library Associations and Institutions. *Functional requirements for bibliographic records*. München: K.G. Saur, 1998. <http://www.ifla.org/publications/functional-requirements-for-bibliographic-records>
3. FRSAD (2010) *Functional requirements for subject authority data*. <http://www.ifla.org/publications/ifla-series-on-bibliographic-control-43>.
4. IFLA (1971) *Statement of principles adopted at the International Conference on Cataloguing Principles*, Paris, October, 1961. London: IFLA.
5. IFLA (2009) *International Statement on Cataloguing Principles*, <http://www.ifla.org/publications/ifla-series-on-bibliographic-control-37>.
6. OMR (2009-15) *Open Metadata Registry*. <http://metadatarregistry.org> and *The RDA Registry* <http://www.rdaregistry.info>.
7. *The Principles and Future of AACR*. Proceedings of the International Conference on the Principles and Future Development of AACR, Toronto, Ontario, Canada, October 23-25, 1997. Jean Weihs, editor. Ottawa: Canadian Library Association; London: Library Association Publishing, Chicago: American Library Association, 1998.
8. RSC-RDA (2015) *2015 Update Summary*. In: *RDA Toolkit*. 'RDA update history'. American Library Association; Canadian Library Association; Facet Publishing. <http://access.rdatoolkit.org/rdarev201504.html>.
9. RSC, RDA Steering Committee (2015), <http://www.rda-rsc.org>.
10. *Strategic Plan for RDA, 2005-2009*, <http://www.rda-jsc.org/archivedsite/stratplan.html>.